

Et eventyr for voksne.

Det var engang - da det enno levde en kjempe på jorden. Han var elsket av sine venner og fryktet av sine fiender - for han vilde det som var rett.

Men- kjempen døde og hans venner sørget inderlig, selv hans fiender ble tause.

Eventyret sier, at han ~~kunnet~~ av døden ble ført til Valgall, men det tror ikke jeg, for til Valhall føres de som har øvet store krigerske bragder, og det hadde ikke vår kjempe, for han ønsket bare fred mellom alle mennesker. Nei - jeg tror han ble ført til "den nye Gud i Gimle" som Binar Tembarokjæven Bergliet talte om.

En dag satt kjempen på en gammel stubbe i skolestegen og tenkte dypt og bekymret. Det nådde nok også rykter opp til ham, men det var så seget en ærlig kjempe hadde vanskelig for å kunne tro. Snåfuglene fløyte bare stille og engstelig om ham, bladene på trærne ringlet som sorgmodige selvklicker i den lette vinden. Da kom det to mennesker - en mann og en kvinne glønde hånd i hånd langsomt på vegen, som fører fra jorden. Solen stod allerede så lavt, at strålene skinnete dem i øynene og nesten blendet dem. Derfor så de ikke kjempen, før de stod rett foran ham.

Da han løftet hodet og så menneskeparet brøt et strålende smil fram på hans ansikt. Og som om dette var et signal begynte fuglene å synge jøblende omkring dem og løvet bruste som et orgelverk i hele skogen.

Å - at dere kom, sa kjempen, jeg har ventet så på noen noen som kunne fortelle meg pålitelig nytt fra jorden om mine venner, som jeg tenker på dag og natt. Fortell du først, sa han til mannen. Ble det etterhvert godt for dere da freden var kommet? Ja, sa mannen, vi synes jo i grunn denne freden er nok så ufredelig både ute og hjemme. Og altting er satt på hodet: Nå er urett rett og svart er hvitt og egennyttan kommer langt frem for fellesnyttan. Tvisene lovpriser den store enigheten på den ene siden og trøtter om alt og ingenting på neste. Saken er vel den, at de nå som enn noensinne både ute og hjemme kan bli temmelige enige om ~~no~~ negative ting, men en stor, positiv, felles innsats, det greier de ikke å bli enige om. Jeg kan ikke se annet resultat av hele det grenseløse offer enn, at en får så sorgelig sett i alt det du har advart mot.

Enn våre folk, da, spurte kjempen.

Om den tør jeg si hva du selv engang har sagt: "Enkelte svake sjeler har kanskje i denne tiden blitt svakere, men - de sterke er blitt sterkere."^{x)} Vi har levd på ditt krav: Å forstå vår tid og ville det gode. Og derfor har vi hatt god samvittighet og har kunnet bære hodet høyt både i arbeidsledighet og under "landopphold". Kjempen var dypt beveget og svarte stille: "Husker dere hva jeg engang sa om vegen vi måtte gå? Vi måtte komme til sannhets-erkjennelse, arbeide og kjempe, tro og ikke fortvile - noen annen veg finnes det ikke for oss."

Ja, ~~sa~~ mannen jeg husker det og vi bevarer idethole sine ord som vårt dyreste eie og finner nå mer enn noensinne ro og styrke i dem. Kjempen smilte: "Da husker du sikkert også disse ordene: Den nasjonen som går gjennom livet, kan det synes som den enkelte undertiden slipper fra. Men et helt folk unngår den aldri. En nasjon som forbryter seg mot de lover som gjelder for folkenes liv, en sådanne nasjon blir med dødelig sikkerhet før eller senere straffet for det. Da må de rettferdige lide med de urettferdige og de kommende slekter for de skyldige, like til tredje fjerde ledd - ja kanskje for alltid."

Mannen svarte alvorlig: Vi synes bare at kampen mot legnen og hatet har kostet så altfor svære offer.

Kjempen ristet på hodet: Slik må du ikke tenke, husk Bjornsons ord fra Arnljot Gelline: "Kamp må du få, ti de gnister som springer av stålet tender den ild som fortarer det røtne og lyser langt inn i kommende tid. Jag dem til ^{en}kapen, mitt hjerte av nidkjærhet luer. Kast meg på bålet som ved, bare slektene tendes derav."

Mannen og kvinnen stod med tårer i øynene.

Kjempen fortsatte: Og husker dere hva Christian Magnus Falsen sa på Bidsvold 17/5 1814?: "Skal vi tape motet ennå før ^{vi}banen er helt begynt, selv ders vår bestemmelse i tvil? Nei, la oss stille oss våre forfedres eksempel for øynene og erindre at kraft, mot og enhet overvinner alle vanskeligheter. La oss erindre hva vi er vårt fedreland, vår ære, oss selv og våre etterkommere skyldige. La oss ikke handle således at våre barn og barnebarn skulde fortabe vårt minne. Gjennom oppofrelser og ferer skal vi ^{slip}kanskje kjenne oss fram til det store mål, men herlig vil lønnen være og stort vil vårt navn bli i historiens årbøker."

Mannen svarte litt bittert: Det er jo ikke lett idag å se så nedig på det, for idag står vi ensomme enn noensinne.....

III

Ja, sa kjempen, men også det har jeg sagt dere noe om: Jeg sa: "Om menneskene må en i alminnelighet si, at de er omskiftende av sinn, frykter farer og er innstilt på egen vinning. Når nød og vanskeligheter er langt borte marsjerer de gjerne med og særlig der, hvor vinning vinker. De sverger høyt og hellig til prinsipper og idealer og er villige til å ofre livet for saken. Men nærmer nøden og vanskelighetene seg og stillingen blir problematisk snur de prinsippene og idealene ryggen og begynner å tenke på ~~seg selv~~ å redde seg selv." Du har kanskje opplevet slike ting? Ja, desverre sa mannen, tusenvis hadde fulgt oss om utfallet ute var blitt anderledes.

Kvinnen hadde imidlertid stått stille hånd i hånd med mannen, og med senket hode.

Kjempen vendte seg nå mot henne og tok begge hendene hennes i sine: Hva har du gjort med hendene dine, spurte kjempen forbauset.

Da løftet hun stolt hodet: De har fått ~~harde~~ frostknuter, da jeg bar aviser rundt i kalde mørke vintermorgener for å greie meg og mine. De har fått harde trøler av kløsvask og husvask, de har fått tusen nålestikk av sømnen dag og natt, de har fått brukne negler på skrivemaskinen - men jeg har greidd det mens mannen var på landet. Og da jeg selv måtte reise til pensjonatet måtte jeg måke kull, kjøre møkk, tømme latriner, bære brakkelemmer, grave dype huller i kvabben til stolper og håndtere kappsag og vedstabler - men jeg har greidd det.

5. 1. 1945
Kvinnens fange

Kjempen satt lenge blek og stille, så løftet han hodet og sa:

"Jeg vil si til deg, som ^{ja} om Frontkjemperne 25 /9 42:

Slik har det alltid vært: folkene lever og fornyes ved de bestes offervillige handling. Jeg vet også, at den som frivillig går i døden for sitt fedreland og for en stor ny ådes virkeliggjørelse den har dermed den største personlige opplevelse og i seg selv de største personlige belønning. Den er blitt fri det blendverk som begrenser tilværelsen til å omfatte bare ens egen person. Den utstrekker sitt eget vesen til sine landsmenn og til de kommende slekter som den kjemper for. Den lever videre i sitt folk..... Og den høyeste ære i disse omveltningstider er å tjene en så stor sak, og dø trofast. Det er også et tilfelle som ser ut som en tanke , at jeg 1/2 42 nettopp på Akershus skulde minne om Ibsens ord: "Martyrblod med sedens krefter, som spratt ved Eidsvolds verk en vårdag....." la oss tro, at alt som er ofret av et arlig fedrelandssinn ikke er ofret forgjeves, men at også dette engang må spire og bære frukt for land og folk."

Kvinnen spurte no:

Men, er det ingenting vi kan gjøre for deg?

Jo, sa kjempen, dere kan allesammen nå leve slik og være slik at våre motstandere må forstå, at ^{Nasjonal Samling} ~~NS~~ ikke bare har vært et forsøk på en praktisk løsning av alle vanskelige sosiale spørsmål. ~~NS~~ har i virkeligheten forsøkt å danne en elite av gode, redelige mennesker som skulde være det sunne idealistiske grunnlaget for denne nyordningen. For ingen brukbar løsning på de sosiale spørsmål kan finnes hvis den ikke hviler på idealitet og tro.

Forsøk ganske enkelt å være slik, at menneskene må respektere dere enten de vil eller ei.

Det er det beste dere no kan gjøre for saken og for mitt minne. "

Men - dere har langt hjem og solen går snart ned.. ~~fakk~~ for dere kom, jeg vil tenke på dere alle dager og være nær.....

Og da han smilte sitt vakre, varme smil jublet småfuglene og løvet skalv - for i samme øyeblikk suste en mild s o l b r i å gjennom Gimleskogen.

RM.

Ragna Paa Magdalen.